

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 342. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064674144/facsimile.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

en Mjæbbolle, stor som den, hvori Ættefæderen, Kong Fjølner, fandt sin salige Død: de Vædige på »Bjærget», Kis'es Søner, Værneskogens Nimroder!

Store Nisch: Fløtningschef Dahlman, Jærnets Svinger, Ulvens Bænemand, Bersærken fra alle Herremands-Fejder mod Bonde, Tater og Vilddyr, gnavede med sit blide Barnesmil på et sovset Lårben – Pleje- og Brodersøn af brave Feltpræst Dahlman, som Ruslands Katarina fangede i 1787, og som i Alderens grå Dage, på Prækkestolen i Holmedal, finklerede lig en Sol af den store Keiserindes Ømheds-Gaver: Spænder, Nåde og Ringe, forkyndte de Renes og de Fattiges Evangelium ...

Steffan lukkede Øjnene. Blegnede ikke selv *deres* Lucias Glorie imod den, der strålede om dette troende, gumlende Åsyn, fra dets Barndoms Lærestunder mellem Farbroderen og hans Hjærtens-Ven, Nordens Alcibiades, Gustaf Maurits Armfelt, Gudernes, »Solkongens» og Kvindernes Yndling?

Hvor trallede den Pige, hvor sprang det Dyr, eller trallede den Bonde i Värmlands Skove, som ikke hine tvende Stores Plejesøn en Gang havde jaget og fældet?

Men nej – »Solkongen» var fældet, hans Sol gik ned, kun dens Genskær over denne Pande! Mens *deres* –

Se nu drak hun dem alle til med »Velkomsten», skummende af Gudmoders 100årige Øl, brygget af *hine* 100 År!

Og hun hilstes af Lenets Jægermester, Herman Adolf Falk af Gate, Guerilla-Chefen fra Krigen mod Norge, fra Lier og Magnor Bro, Føreren af Elfdals Kompagniets Tog bag Adlersparre mod Stockholm, at afsætte Vanhelligeren af tredje Gustafs Solfest, Bibeløget Gustaf den IV Adolf! Bænemand for 104 Bjørne og hint Karl Johans Fabeldyr i Stockholm: halvt Ulv, halvt Bjørn, alt Ondts Symbol, som han ramte i dets eneste, blodskudte Øje, da hver en anden Dødelig flyede for Dampen af dets Gab, løftede han dér, med sin Navnes, Falkens Blik under de hvide Bryn og dens Kløer som Fingre, sit Bæger mod hendes Velkomst. Og hendes Krøte tændte det 100årige Ølskum som en Glorie om hans eget 76årige Hoved.

Hvad sagde Barchäus på Jærnets største Dag? »Caesar, morituri te salutant!» At Steffan havde grædt og gruet for de Ord! Caesar, det var jo *ham selv, hans Tid*, alle Tiders Frugt!

Ja, med Bugen læsset op på Bordet imellem Flasker og Fade, med

Bringen tindrende af Karl Johans Medaljen og Medaljen i Guld for Tapferhed, med de rødsprængte Kinder stønnende af Ånderød, drejede Carl Axel Nauclér, Kaptajn i Regimentet, sin Spilledåse, den til hvis Valse der var danset de utalte Afriker i de utalte Värmlands Gårde, hint halve Århundrede rundt, han og hans tallose Jagthunde havde kreset, som Solen selv, over Fernebo.

Helt fra Medskog, Mattram og Lier, Ven med Karl Johan og Herrer til Sällboda i Gunnarskog i Jösse, styrede han sin Ölands-Ponny forrest blandt alle travende »Knægtesse», svang han, 66årig, sin Fod højest i Taget af alle Jössedansere, og overdøvede han nu, da hans Vals var endt, selv Farbroders Stagnelli Sang ved Lyren, ja Lusse-Gildets ganske vældige Brøl ved, med Spilledåsen dansende som et Skjold mellem Hænderne, at sange mod Lucia:

»Ädlaste mål oss vinkar på vår bana!
Än kan med oväns blod ett fält här färgas rödt!
Skarpt är vårt stål och blöda är vår vana!
Alla, alla käckt framåt!»

til en Kæmpearin rev ham over Ende, så Spilledåsen, Värmlands Danssegige og Stridstrømpet, nær, som hin alle Svears Heltekonge, havde endt i Mjødkarret, mens en Strøm af Babylonisk:

»Good dam, brother, drick, drick! din gamble, blodsultne swine!»
næde Steffans Øren, som en Forsikring om, at var end denne Røst Jakobs, var Hænderne Esaus, Värmeskogs tro Søn, Lucias fødte Tilbeder!

Ja, i Sandhed, ti Trealens-Kæmpen dér var jo selveste Llewellyn Lloyd, Englønderen – nej, Verdens-Vagabonden, der en Gang strandede på »Bjærget» her og fandt sit forjættede Land: Skove og Soer så myldrende af Dyr og Fisk, at de, som han for undrende Landsmænd beredte i sine »jaktøjene» og »Ujugu år i Skandinavien», lugtede af Vildsovs og smagte af Fiskesuppe! ubestigelige Højder, uigennemtrængelige Dale og rivende Elve uden Grænseskel, uden Jagt- eller Fiskelove! Ruder, vinkende gennem Natten og Urskoven med Lys og Arnebål, med altid åbne Døre, altid bovnede Fadebure og Himmeleenge, altid sterner Violiner og bonede Dansegulve, altid redbonne og altid ledige Kammerater, Stifindere og Jægere, altid smilende Moer, kække og øre som Skovenes Huldre!